

Voorstel van resolutie 548-nr.1

Over de ondersteuning van de korte keten in Vlaanderen

Ingediend door Chris Steenwegen, Jeremie
Vaneeckhout en Mieke Schauvliege

1. Korte keten als alliantie tussen landbouwer en burger
2. Korte keten in Vlaanderen
3. Coronacrisis
4. Noden van de korte keten
5. Uitdagingen korte keten
6. Strategisch plan korte keten en advies interbestuurlijk plattelandsoverleg
7. Toekomstvisie

1. Korte keten als alliantie tussen landbouwer en burger

- Landbouwers
 - Nieuwe marktkansen
 - Worden meer prijszetter
 - Grotere marges
 - Meer waardering
 - Meer economische zekerheid en stabiliteit
- Klant
 - Meer voeling met voedsel
 - Seizoenen, kwaliteit, authenticiteit
 - Klant wordt burger (maatschappelijke rol)

Meerwaarde voor de landbouwpraktijk in Vlaanderen

2. Korte keten in Vlaanderen

- Minstens 15% van de land-en tuinbouwbedrijven
 - Zoektocht naar alternatieve verdienmodellen → innovatie
 - Veel nieuwe bedrijven kiezen om korte keten te integreren
 - Draggers van multifunctionele landbouw in buitengebied
 - Van de bedrijven die aan korte keten doen, verkoopt
 - 10% louter via korte keten
 - 19% meerderheid via korte keten
 - 71% minderheid via korte keten
-
- 1 op 5 Vlamingen kocht vorig jaar al eens op hoeve of op boerenmarkt
 - Steunpunt korte keten: meer dan 600 vragen (2019)

Bron: BoerenCompagnie

3. Korte keten: in economische cijfers

- Bezoekers besteden gem 15 euro/bezoek of 129 euro/jaar
- Marktaandeel:
 - Hoeviewinkels: 0,9%
 - Boerenmarkten: 0,2%
- Buurderijen: 160.000 gezinnen
- Omzet: ca 70 miljoen euro/jaar
- Voornaamste categorieën:
 - Groenten en fruit: 35%
 - Vlees: 22%
 - Aardappelen: 14%
 - Zuivel: 11%
 - Bloemen en planten: 6%

3. Coronacrisis

- Tot 4x meer omzet, maar ook verliezers (vb. leveranciers horeca)
- Opschaling en extra veiligheidsmaatregelen niet evident
- Vlaming zoekt alternatieven voor de klassieke supermarkt
 - Minder druk, meer vertrouwen
- Toonde belang van voldoende diversificatie van landbouwbedrijven en verkoopkanalen
- Adviesaanvragen bij Steunpunt x3
 - Adviezen leiden niet altijd tot een realisatie

Hoevewinkels verkopen door coronacrisis enorm goed, maar eetgelegenheden op de boerderij liggen stil

Corona doet Belg massaal kiezen voor korte keten

Actueel | Online 14/12/2020

Het is een trend die al jaren in de lift zit, de corona-omstandigheden versnellen dat alleen maar

4. Noden korte keten

- Haalbare regelgeving
 - Over beleidsdomeinen en bestuurslagen heen
 - Meer cijfers/kennis
 - Economische cijfers zijn belangrijk voor goed advies en trajectbegeleiding
 - Kennis over arbeidsorganisatie, mechanisatie,...
 - Adviezen moeten sterke en snelle professionalisering kunnen volgen
 - Expertisecentrum
 - Maatwerk voor individuele boeren/groepen van boeren, vorming, trajectbegeleiding,...
- Erkennen van korte keten landbouwer als voornaamste en actieve actor bij ontwikkelen korte keten beleid

Bron: BoerenCompagnie

5. Uitdagingen korte keten

- Korte keten plaats geven en laten ontwikkelen in agrarisch gebied
- Samenwerking optimaliseren en faciliteren
- Promotie ook als 'groep'
- Label?
- Tewerkstelling (flexijobs)
- Wat is een eerlijke prijs?

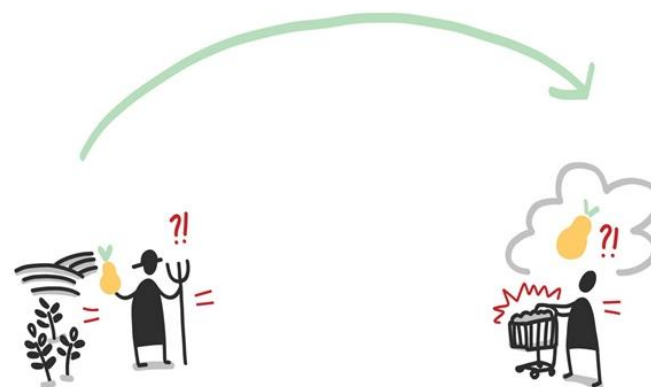
Bron: De Beauvoordse Walhoeve

6. Strategisch plan en advies Interbestuurlijk plattelandsoverleg over lokale voedselstrategieën

- Strategisch plan (2011):
 - Brede steun (Voedselteams vzw, Steunpunt Hoeveproducten, Innovatiesteunpunt Boerenbond, Bioforum Vlaanderen vzw, VLAM, Algemeen Boerensyndicaat en de vijf Vlaamse provincies)
 - Onvoldoende uitgevoerd
 - 8 doelstellingen blijven relevant
 - Producenten informeren, sensibiliseren en warm maken voor de korte keten
 - Consumenten informeren, sensibiliseren en warm maken voor de korte keten
 - Professionele begeleiding realiseren van de producenten die in de korte keten actief zijn of dat willen zijn
 - Enerzijds kennisuitwisseling en -ontsluiting van de bestaande kennis bevorderen, en anderzijds onderzoek naar ontbrekende maar noodzakelijke kennis stimuleren
 - Overleg creëren om de knelpunten in de wetgeving weg te werken
 - Het potentieel van de keten uitwerken
 - Tot een coherent beleid komen waarin versnippering wordt tegengegaan
 - Duurzaamheid van afzet en productie stimuleren.

6. Strategisch plan en advies Interbestuurlijk plattelandsoverleg over lokale voedselstrategieën

- Advies Interbestuurlijk plattelandsoverleg over lokale voedselstrategieën (2014)
 - Gericht aan o.a. Vlaamse overheid
 - 3 invalshoeken: Beleid en beheer, ondernemerschap en ruimte
 - Belang lokale niveau als hefboom
 - Lokale niveau al (deels) aan de slag gegaan

7. Toekomstvisie

- Opportuniteiten zijn er: sterk verstedelijkt gebied, hoge productiviteit, innovatieve landbouw, betrokken kritische burgers/klanten
- SALV advies (2020):
 - Coherent beleid over beleidsniveaus heen
 - Overleg
 - Onderwijsaanbod
 - Adequate data
 - Korte keten kustvisserij
- Buitenlandse aanpak

De resolutie vraagt de Vlaamse Regering om

1. Strategisch plan, inclusief IPO-advies, na actualisering in overleg sector, volledig en coherent uit te voeren (+ middelen voorzien)
2. Korte keten mee te nemen in strategisch plan GLB
3. Onderzoek naar invloed aanwezigheid korte keten op lokale economie en omgeving
4. Korte keten opnemen eindtermen landbouwonderwijs
5. Hinderpalen wegnemen in overleg met diverse stakeholders
6. Middelen vrijmaken voor landbouwers die overstap willen maken
7. 1 centraal punt die data beheert en bekijkt + expertisecentrum
8. Meer aandacht consumentenkant

Bron: BoerenCompagnie